

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Specjalne Potrzeby Edukacyjne i Niepełnosprawności (SEND) w Klasie

**Od Jednostki do Systemu,
od Historii do Inkluzji**

Przygotowała: Joanna Baziak-Kozak

Czym są Specjalne Potrzeby Edukacyjne (SEN/SEND)?

“ Dzieci lub młodzież mające trudności w uczeniu się lub niepełnosprawności, które utrudniają im naukę **w większym stopniu niż rówieśnikom w ich wieku.** ”

Oznacza to, że wymagają dodatkowego lub odmiennego wsparcia edukacyjnego, aby w pełni korzystać z edukacji i osiągnąć swój potencjał.

Praktyczna struktura: 4 Obszary Potrzeb

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Komunikacja i Interakcja

Trudności w wyrażaniu siebie, rozumieniu języka lub sytuacjach społecznych (np. zaburzenia mowy, autyzm).

Rozwój Społeczny, Emocjonalny, Zdrowie Psychiczne

Trudności w zarządzaniu emocjami lub regulacji zachowania (np. ADHD, silny lęk).

Funkcje Poznawcze i Uczenie Się

Nauka w wolniejszym tempie, trudności z pamięcią lub przetwarzaniem informacji (np. dysleksja).

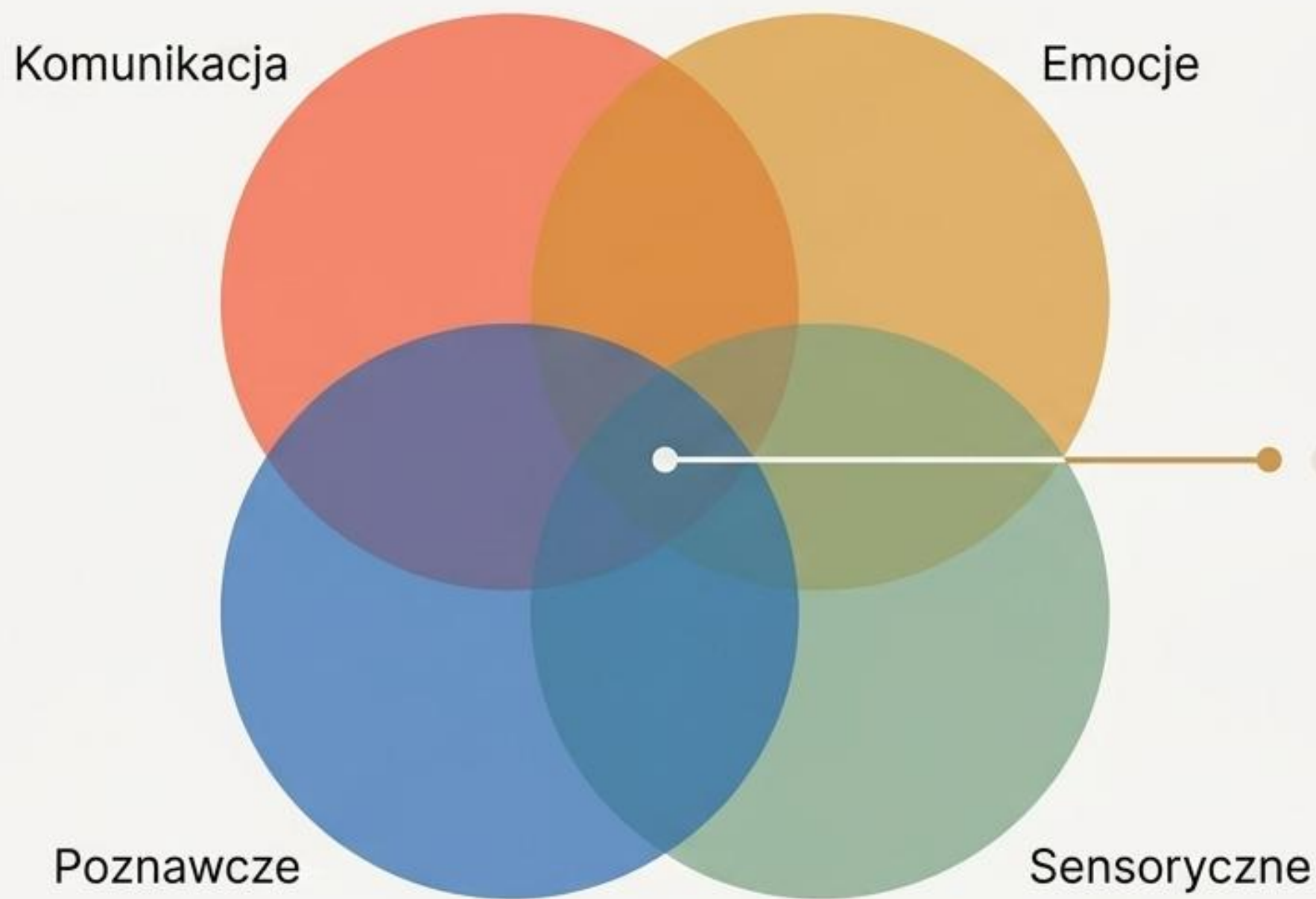
Potrzeby Sensoryczne i Fizyczne

Schorzenia fizyczne wpływające na mobilność lub zmysły (np. słabowzroczność, ubytek słuchu).

Potrzeby wykraczają poza sztywne ramy

Dofinansowane przez:
Unię Europejską

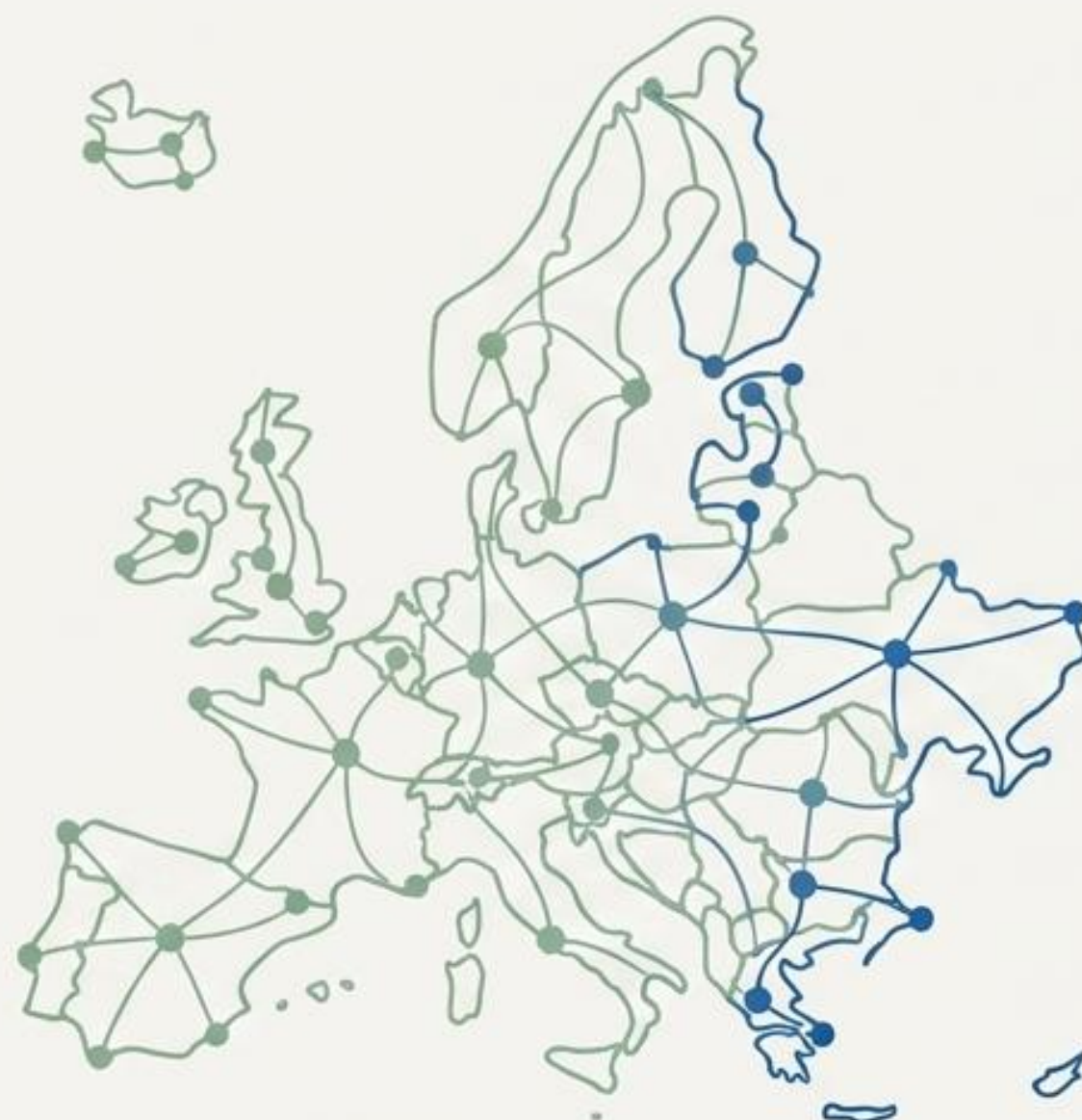
Uwaga: Indywidualni uczniowie często mają potrzeby wykraczające poza jeden obszar, a profil tych potrzeb może zmieniać się w czasie.

Dofinansowane przez:
Unię Europejską

Europejski Punkt Odniesienia: EASNIE

Europejska Agencja ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej (32 kraje)

**Czym EASNIE
JEST**

- Sieć współpracy łącząca ministerstwa
- Dzielenie się wiedzą i projektami tematycznymi
- Zbiór porównywalnych statystyk

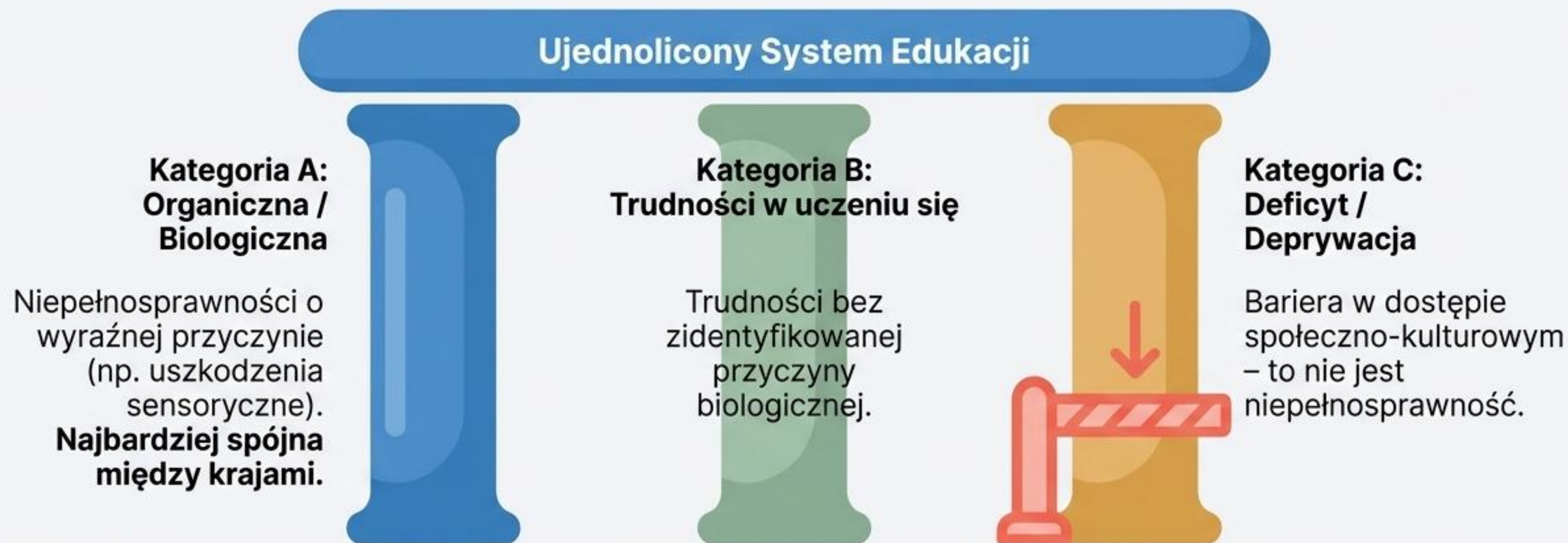
**Czym EASNIE
NIE JEST**

- Nie jest organem ustawodawczym (nie tworzy wiążącego prawa, kraje decydują niezależnie).

Błękit Erasmus+: Perspektywa Międzynarodowa: Model OECD

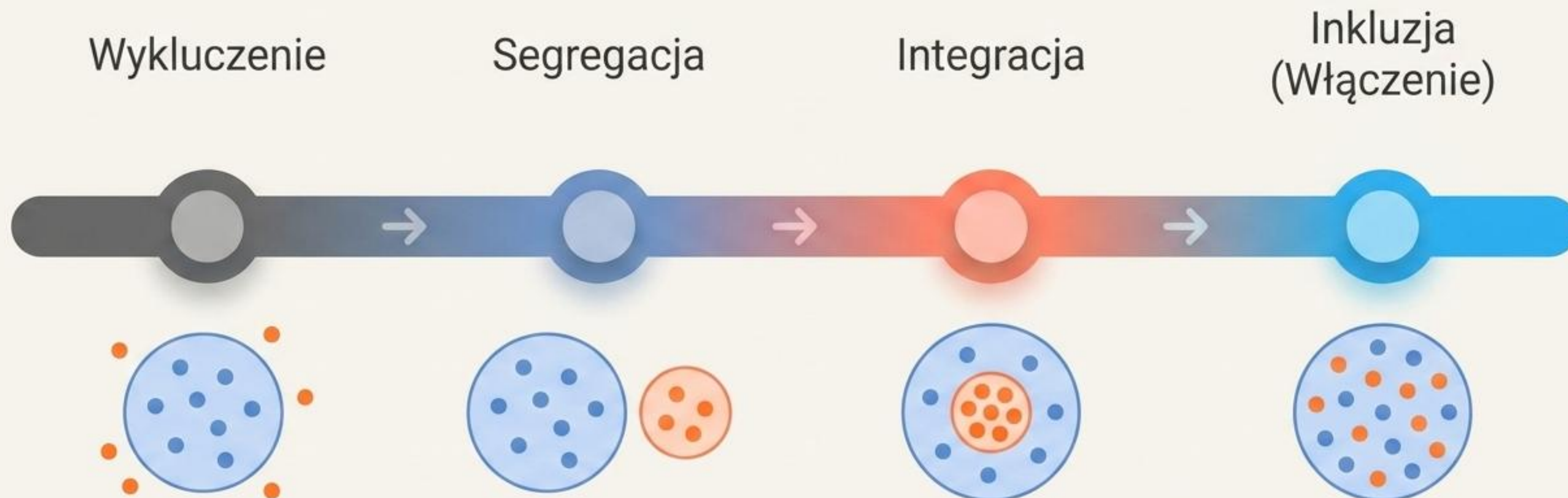
Dofinansowane przez:
Unię Europejską

Ostrzeżenie: Porównywanie wskaźników SEN między krajami jest niewiarygodne ze względu na różne definicje tych kategorii na poziomie narodowym.

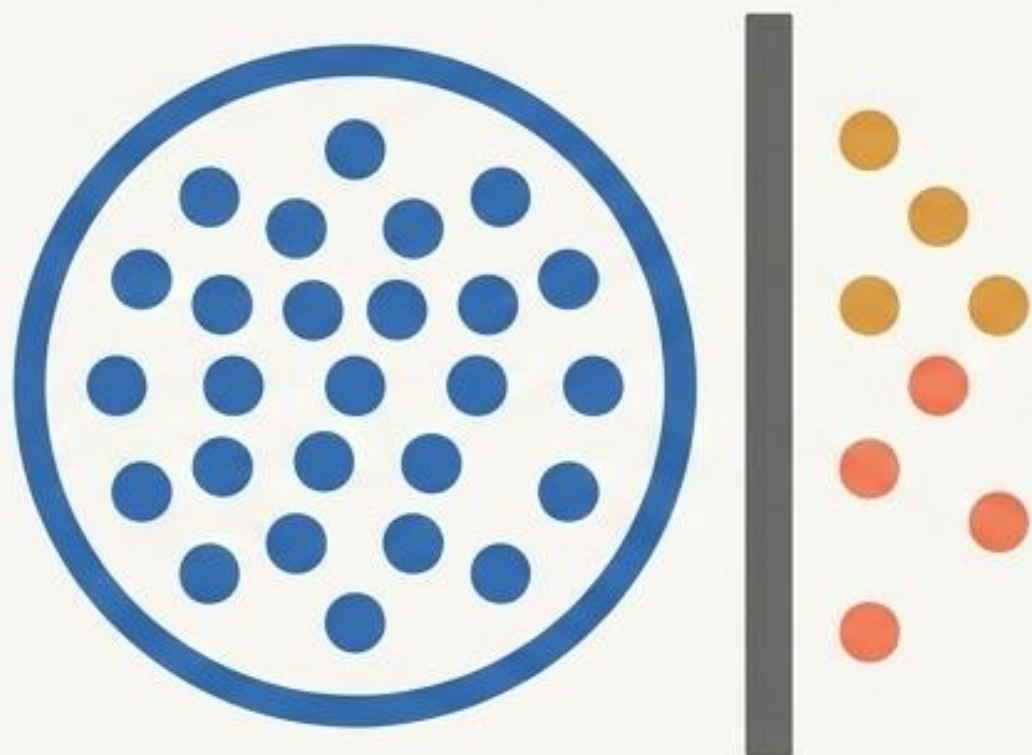
Ewolucja Pojęciowa Specjalnych Potrzeb

Od wykluczenia do elastycznej inkluzji: Przesunięcie paradygmatu w edukacji

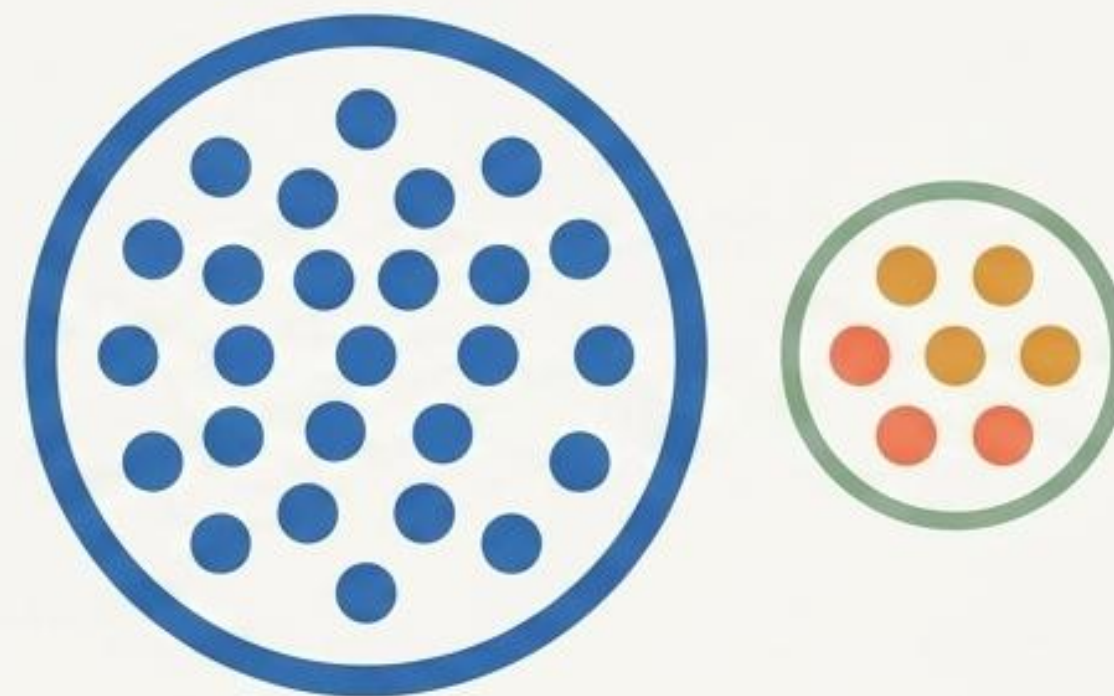

Wczesne Etapy: Kiedy uczeń był problemem

Model Wykluczenia (Do połowy XX w.)

Dzieci z niepełnosprawnościami wykluczone z systemu edukacji; brak wiary w możliwość nauki.
Odpowiedzialność spoczywała wyłącznie na rodzinie lub organizacjach charytatywnych.

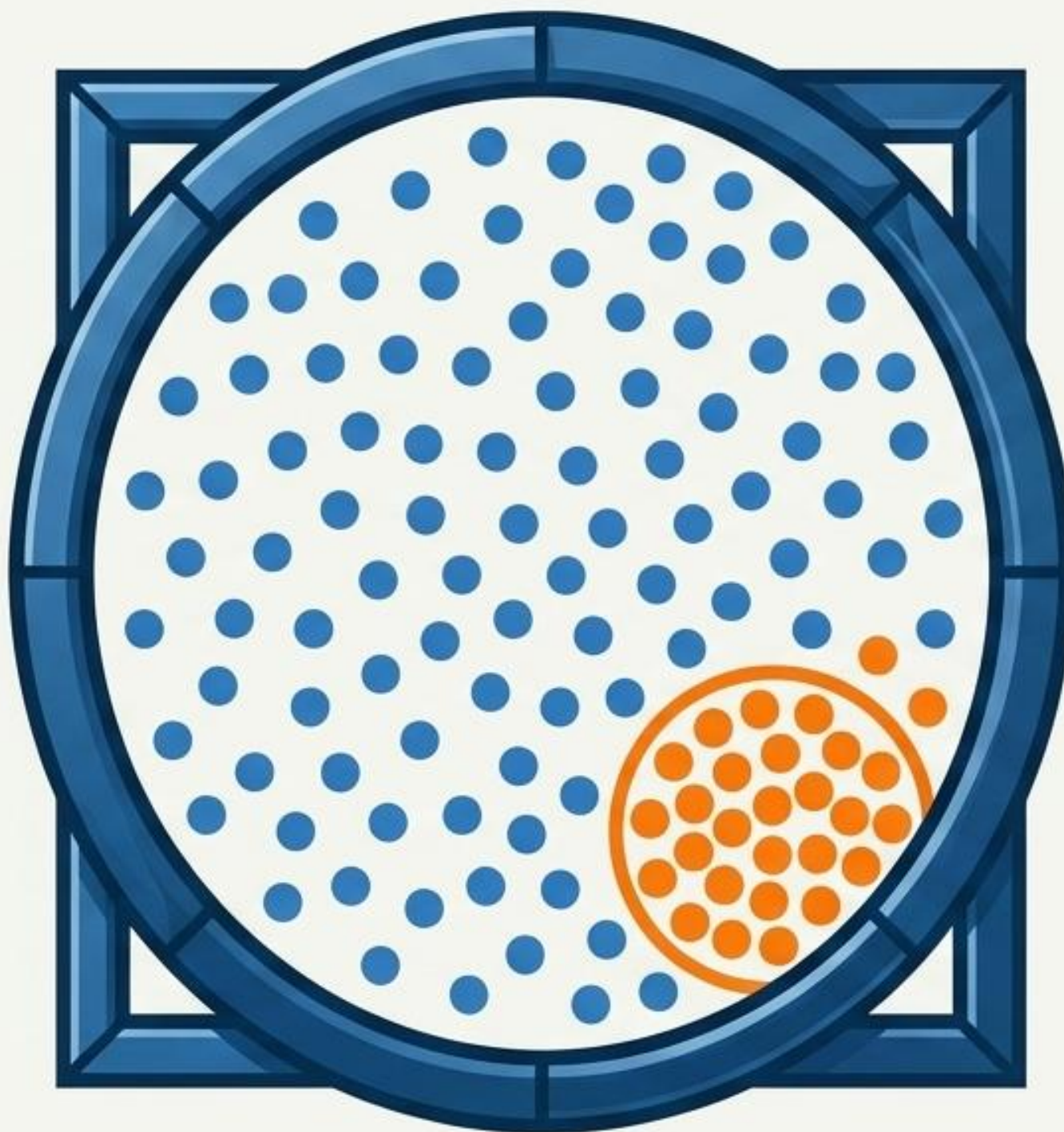
Model Segregacji (Od połowy XX w. do lat 70./80.)

Tworzenie szkół specjalnych lub osobnych klas. Uznanie możliwości nauki, ale w rygorystycznej izolacji.

Etap Przejściowy: Model Integracji (Lata 80. do wczesnych lat 2000.)

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Próba umieszczenia
uczniów ze specjalnymi
potrzebami w szkolnictwie
ogólnodostępnym.

Kluczowy problem: Uczeń
musiał „zintegrować się” ze
strukturą. System ulegał
jedynie minimalnym
zmianom.

Współczesny Paradygmat: Model Inkluzji (Włączenia)

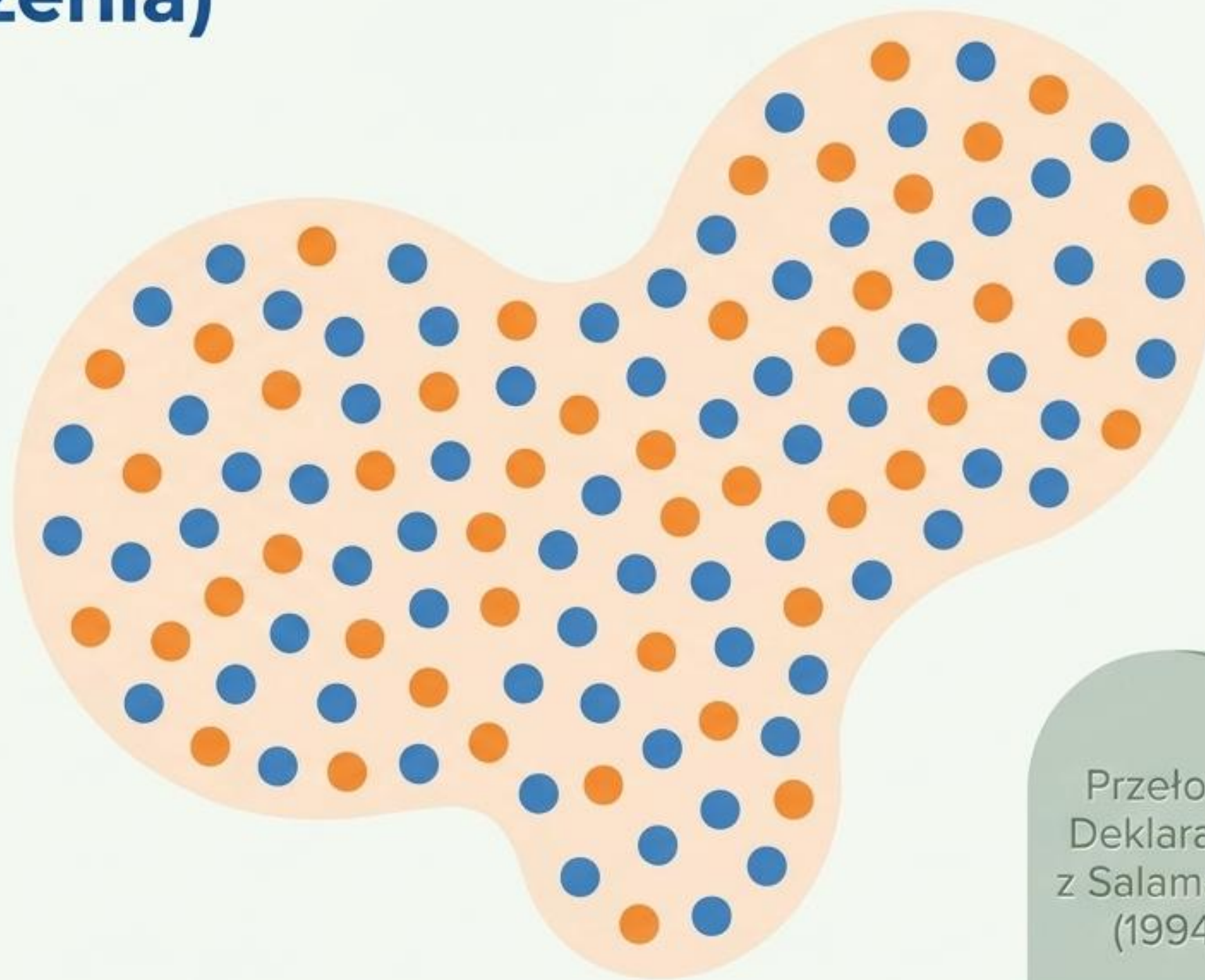
(Od wczesnych lat 2000. do dziś)

Dofinansowane przez:
Unię Europejską

**Szkoła jest dla
każdego.**

**System edukacji
musi się dostosować
i stać się elastyczny,
aby odpowiedzieć
na różnorodność
wszystkich uczniów.**

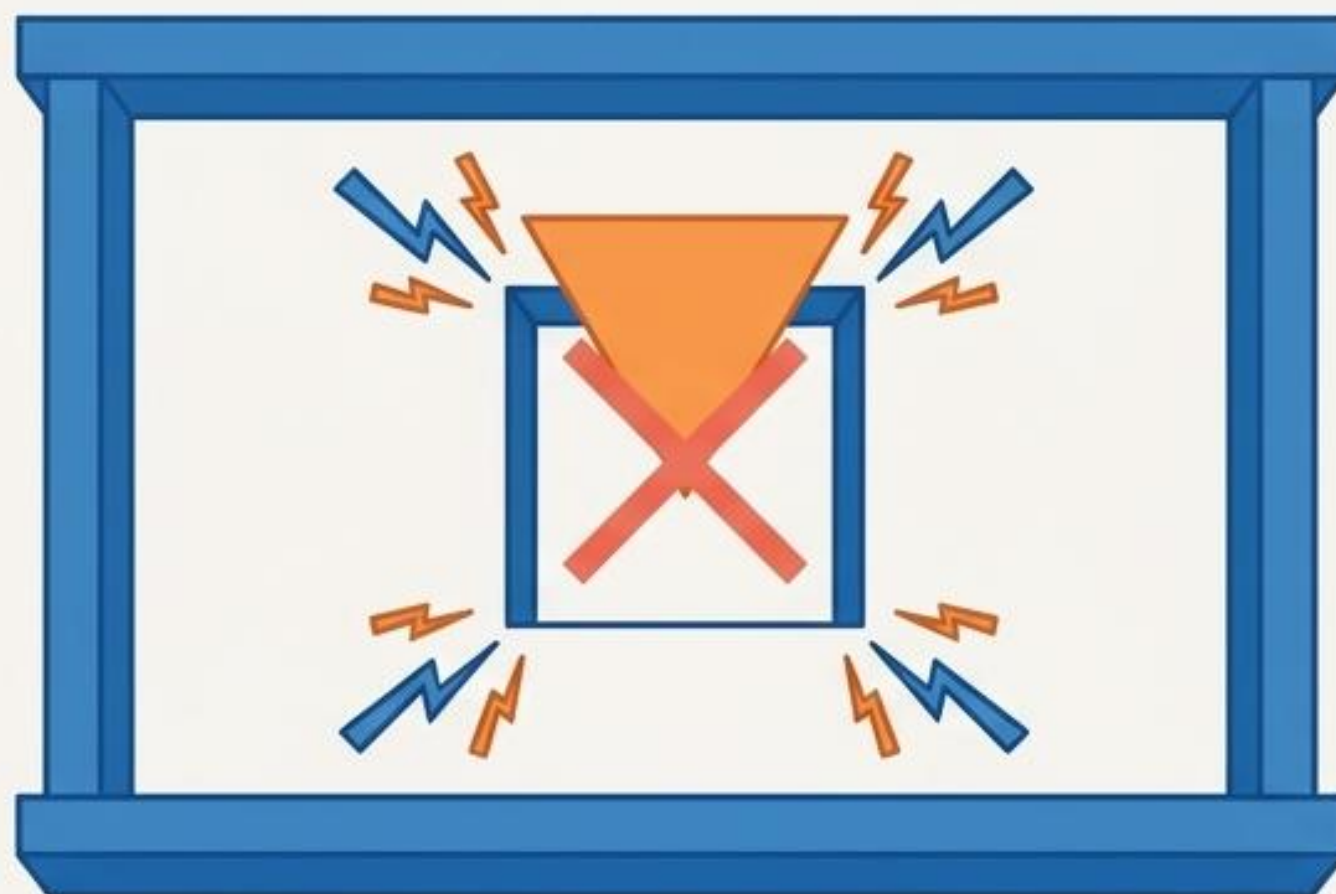

Przełom:
Deklaracja
z Salamanki
(1994)

Integracja vs. Inkluzja: Kluczowa Różnica

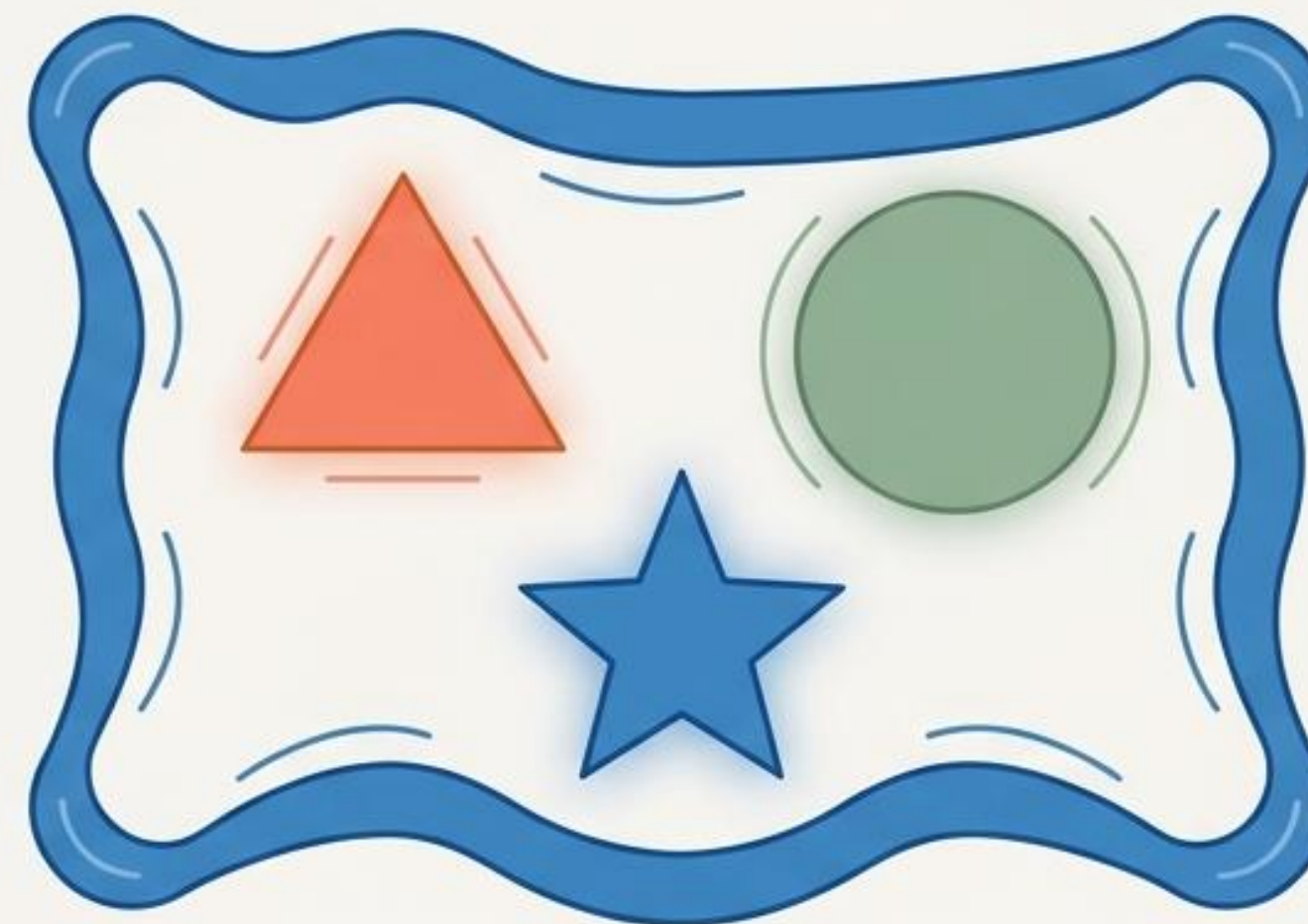
INTEGRACJA

Uczeń dostosowuje się do szkoły.

Uczniowie są umieszczani w środowisku ogólnodostępnym i oczekuje się od nich dopasowania do istniejącej struktury.

INKLUZJA (WŁĄCZENIE)

Szkoła dostosowuje się do ucznia.

System proaktywnie usuwa bariery i zmienia swoje praktyki, aby każdy uczeń mógł uczestniczyć i uczyć się na równych prawach.

Jeśli dziecko nie potrafi uczyć się tak,
jak my uczymy, być może powinniśmy
uczyć tak, jak ono się uczy.

– Ignácio Estrada

